

Головна > Війна >

«Снилося, що вийшов з полону — купив чорного лабрадора». Поліціант з Маріуполя про віщі сни, віру і гумор навіть у пеклі

Оксана Іваницька
Журналістка

25 березня 2024 08:36

Поліціант з Маріуполя Борис Колесников
hromadske

Від історії Бориса в мене завмирало серце. Однак його феномен в тому, що після всіх пережитих жахів він випромінює суцільний позитив.

Поліційна служба під час бомбардувань у Маріуполі, смертельно небезпечна переправа на «Азовсталь», полон і понад 9 місяців пекла — спочатку в Оленівці, потім в російській тюрмі. А ти дивишся на цього 31-річного ясноокого хлопця і дивиєшся, як за рік після обміну, з купою наслідків для здоров'я, він легко сипле жартами й понад усе не хоче мати вигляду жертви.

«Про нелюдське поводження росіян з нашими полоненими знають усі. Але от я уявляю, як з моїх

вуст це хтось почує й почне мене жаліти — стає гідко. Я воїн і маю пройти цей шлях достойно».

Про те, як ще студентом пішов в «Азов», а потім у поліцію; про «сафарі» росіян під час прориву на «Азовсталь»; про легенду для мами; надії на чайок, пахлаву та Ердогана; про допити й зеленку, яку ховав для нього друг у камері; про вперше вивчену молитву «Отче наш»; та про сни в полоні, які зрештою справдились. Про все це говоримо з захисником Маріуполя, а нині патрульним поліціантом у Львові — Борисом Колесниковим.

Студент-«азовець»

Коли у 2014-му Маріуполь вперше окупували проросійські бойовики, Борису було 20 років. Юний, але вже з чіткою позицією: входив до лав футбольних **ультрас**, які були таким собі осередком патріотичної молоді. Коли навесні бойовики захопили Маріуполь, хлопці партизанили: збирали інформацію про ворогів і доповідали в органи безпеки.

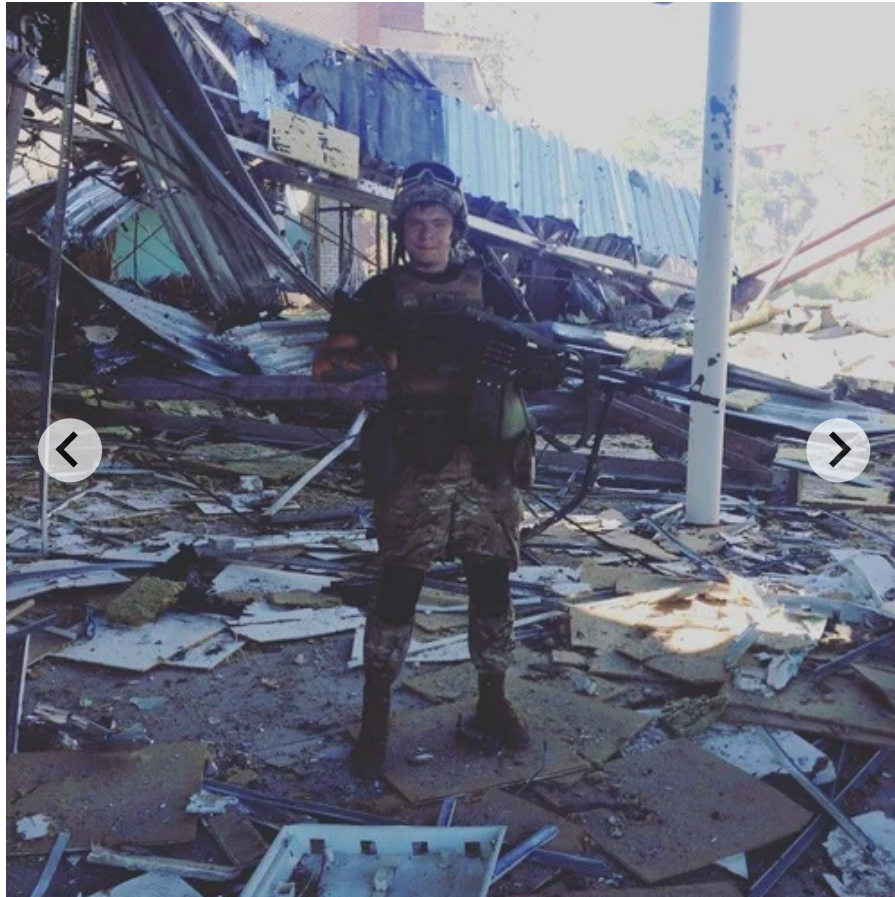
У червні українські Сили оборони відбили місто. А восени студенти із фанатської спільноти гуртом вирішили вступати в «Азов» — тоді ще батальйон спеціального призначення при **МВС**.

*«Мотивація була проста — боронити нашу країну. Тоді саме був **Іловайський котел** ... "Азов" вибрали насамперед за ідеологію. Уся наша "банда" потрапила в один взвод. На жаль, не всі лишилися живі».*

Хлопець, який раніше зброю і в руках не тримав, пройшов прискорений курс молодого бійця. Тоді не було ні часу, ні достатніх ресурсів. *«Усі пам'ятають 2014 рік: у шльопанцях, у джинсах і з автоматом», —* пригадує Борис. І додає, що в «Азові» навчання триває завжди.

Далі — бойовий шлях. Мар'їнка, Гранітне, Широкине на Донеччині. В останньому було найважче під час наступу. Тоді, каже Борис, він уперше відчув, що таке прильоти артилерії.

Загалом хлопець тоді відслужив майже 3 роки.

Борис Колесников під час служби в «Азові», 2015 року
надано hromadske

«Розумієш, що пи*дець, але як романтик віриш у краще»

Повномасштабне вторгнення Борис Колесников зустрів у Маріуполі — як поліціант, у лавах новоствореного зведеного загону. Під час хаосу й обстрілів вони намагалися виконувати обов'язки: підтримувати громадський порядок, не допускати мародерства, бути «очима» військових у вистежуванні російських диверсійно-

розвідувальних груп, евакуювати поранених. Уціліти вдавалося дивом.

«Прильоти були щодня. Пам'ятаю, ми з моїм напарником, Сергієм Михайловичем, пішли набрати соляру з бочки, щоб заправити авто. Як раптом чуємо свист... Це був приліт "граду". Нас врятував паркан».

«Градом» били просто по скупченню людей. Навіть коли багато цивільних зібралося під офісом одного з операторів, де ще можна було зловити мережу. Мене з напарником тоді врятувало броньоване авто — вдалось забрати важкопоранених і відвезти в лікарню, яка тоді ще працювала.

Борис Колесников, поліціант і захисник Маріуполя

Вибух від влучення снаряда в житловий будинок у Маріуполі, 11 березня 2022 року

AP Photo / Evgeniy Maloletka

«Але навіть коли три райони вже були окуповані, ми підтримували людей — казали: "Усе буде добре, ми

витримаємо". За 2–3 кілометри від нас уже русня, а ми їздимо і патрулюємо місто.

*Ну як місто — вже фактично один Приморський район... Адекватно ніби розумієш, що це пи*дець. А як романтик віриш, що зараз ми зберемось і відсунемо їх назад».*

Хоча чи не найстрашніше, зізнається Борис, було бачити в місті багато трупів цивільних і стихійні поховання у дворах. Вони радили людям робити табличку чи хоча б писати на аркуші, хто саме там похований.

Мамі придумали легенду

У Маріуполі не лишилося нічого, крім спогадів. У квартиру Бориса було пряме влучання. Коли ж мама прийшла до будинку, щоб забрати якісь речі, її зупинив сусід і сказав тікати звідти.

Борисова мама, Марина, — медсестра. Тож намагалася бути корисною поруч із сином.

«Мама з нами була в Приморському районі до кінця. Вона одягала каску, бронік і бігала між будівлями під обстрілами. Допомогала пораненим, робила уколи, перев'язувала. Але коли я зрозумів, що ми їдемо на "Азовсталь", я її з собою не взяв. Сказав іти в лікарню».

Разом вигадали легенду для окупантів: мовляв, ховалась у Приморському районі в родичів, а коли припинились обстріли — прийшла на роботу. Спрацювало. Десь місяць вона мусила працювати під російською владою, жити в лікарні та здригатися від кожної бомби, скинутої на «Азовсталь». Вона знала — там мав бути і її син.

«Азовсталь» у Маріуполі, 5 травня 2022 року

AP Photo

«Це був як тир, таке собі “сафарі” — у нас летіло все»

Прорив на «Азовсталь» Борис Колесников описує як найважче, що йому доводилось переживати в житті. Опинившись у повному оточенні, треба було проїхати близько 12 кілометрів окупованим містом до заводу. Рухалися колоною. Борис із напарником були в легковій автівці.

«Це був як тир, таке собі “сафарі” — у нас летіло все. Хоча вже в районі “Азовсталі” мені пощастило проїхати через міст, перш ніж росіяни його зруйнували. Кому так не пощастило — перепливали, на чому могли: хтось на піддонах, хтось пірнав і вже не виринав... Це був хаос».

Під час цієї переправи загинуло багато наших хлопців. Це найважче, що я бачив у житті. Я й сам був упевнений, що там і залишусь.

Борис Колесников, поліціант і захисник Маріуполя

«Поставив машину неподалік заводу. Вона була посічена уламками, як решето. Тоді, під постійний свист і прильоти, я побіг нишком попід парканом. А далі мене хтось підхопив з “Азову” на вантажівці — так ми вже потрапили на територію самого заводу.

Я забіг у цех, де було багато хлопців. Притиснувся до якогось станка і лиш сподівався, щоб від бомбардувань на нас не впав бетонний дах. Так просидів, мабуть, годин 5».

Не падати духом на «Азовсталі»: віра в чайок, пахлаву та Ердогана

До оборони на «Азовсталі» Борис Колесников долучився із середини квітня. Спочатку поліціанти забезпечували охорону бункера «Джерело» — аби не пролізли ворожі ДРГ, адже «дірок» на заводі було багато. Потім заступили вже на бойові позиції разом з військовими, їхніх сил для оборони не вистачало. Поранених були сотні.

Запитую, чи був у нього, як у невиправного романтика, момент повної зневіри на «Азовсталі».

«Ні, ні, не було такого», — одразу відказує Борис.

Ми завжди у щось вірили. Коли відпочивали від боїв, казали: «От зараз Ердоган приїде — і нас відвезе в Туреччину». Ми в бункері навіть п'ятизірковий готель уже вибирали.

Борис Колесников, поліціант і захисник Маріуполя

«Або от був “план Б”: вийти на пляж у шортах і продавати пахлаву, як місцеві. Хоча нас би “спалили” татуювання,— сміється. — Для росіян будь-яке українське тату — значить “Азов”.

Ще думали побудувати пліт із пляшок і перепливати морем до Туреччини — навіть карту дивилися...

Або на чайках перелетіти... Заманити багато чайок, аби вони нас підняли та долетіли до Запоріжжя. Але от біда: чайок приманити було нічим — не було хліба».

Бомбардують так, що трусить весь бункер на мінус сьомому поверсі. Ти розумієш, що ще дні три — і тобі пи*да. Тимчасом ми з другом: «Блін, а реально пахлава — нормальна ідея».

Борис Колесников, поліціант і захисник Маріуполя

«Ми справді билися за межею людських можливостей, — уже серйозно додає Борис. — Билися, наче ті 300 спартанців, з усім кодом, яке кинули на наше знищення. росіяни за Маріуполь умилися кров'ю».

«Я називав полон “три Д”: діарея, дистрофія і депресія»

Полон для Бориса не був варіантом: каже, краще б застрелився. Проте гору над гордістю взяла висока довіра до командування.

Після виходу з «Азовсталі» 16 травня українських полонених автобусами доправили за майже 100 км — до малої, поруйнованої та закинутої в'язниці в Оленівці на Донеччині, яку окупанти розконсервували напередодні. Понад 2500 українських воїнів розмістили у п'ятьох бараках.

«Азов» — окремо від решти. До них, за словами Бориса, у росіян особливо нелюдське ставлення.

Для допитів і катувань там існувала окрема споруда — ДІЗО.

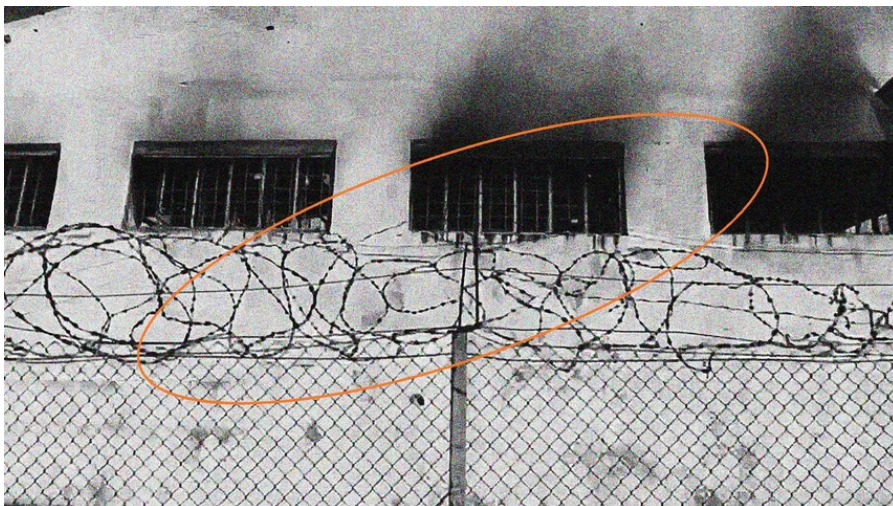
Уп'ятьох спали на одному карематі. Не було ні нормальної води, ні очисних систем. Технічна вода була краща за так звану питну. Її в бочку біля кожного барака заливали з пожежної машини. Брали, мабуть, з якогось ставка. Там були іржа і пісок, плавав очерет.

Борис Колесников, поліціант і захисник Маріуполя

«Були також “щі” — вони так називали воду з капустию. Тричі на день давали якусь кашу. Кидали маленький черпак, як собаці.

Хліба на всіх не вистачало. Не знаю, як його пекли — він був сирий, ніби просто живі дріжджі. У всіх був сильний харчовий розлад. Щоб отримувати хоч щось корисне, ми вигадали заварювати чай з гілочок вишні: він був несмачним і гірким, але хоч щось для організму.

Я називав цей полон “три Д”: діарея, дистрофія і депресія. Моє почуття гумору не зникло навіть там».

hromadske

Кожен день у полоні був однаковий: підйом о 6-й, огляд, спів гімну росії, обід, вечеря, знову огляд. Під час перевірки полонені мусили сидіти навпочіпки, доки не обійдуть 5 бараків. Зокрема, коли приїздив високопоставлений **російський наглядач**. Руки за спиною, спина пряма, голова нагнута, міняти позу ніг не можна, хоч вони німіють і затікають.

Борис пробув в Оленівці майже пів року. Наприкінці вересня усім із їхнього барака сказали збирати речі. Хлопці були певні, що це обмін «всіх на всіх». Почали готуватись: хтось голився, хтось прав речі, хтось одягнув свіже спіднє з емблемою Нацгвардії, дехто на п'яťох заварив захований пакетик чаю із ванільним смаком: завтра ж свято, буде обмін, журналісти з камерами!

1 жовтня їх, як картоплю, з мішками на голові закинули в щільно забитий **КАМАЗ**, потім завантажили в літак, а звідти в **автозаки**. У дорозі стало ясно: *«обміном не пахне»*.

«Ховав зеленку: знав, що його приведуть усього в крові»

Замість омріяного обміну на полонених чекало нове коло пекла в російському **СІЗО**. Найважче було в так званій прийомці — це підтвердить будь-хто із полонених, каже Борис. З українських бранців там зняли речі, видали тюремну робу і відвели в камеру. Запитали, в кого є татуювання.

Відтоді Оленівка здаватиметься йому відпочинком, бо росіяни ідентифікували Бориса як «азовця».

Вони ї*ануті. У них усе — «Азов». Вони його так бояться, що він їм уже приходить в нічних жахах. Кілька моїх татуювань вони ідентифікували як

«нацистські», а наш тризуб — як свастику. Допити почались наступного ж дня.

Борис Колесников, поліціант і захисник Маріуполя

пацанів, аби потім судити».

Про тортури військовополонених Борис говорити не хоче. Лиш каже: там справжні садисти. Важко було й тому, що їхня камера була прямо над кімнатою допитів.

У розрахованій на шістьох камері було дванадцятьоро ув'язнених. Від шостої ранку до десятої вечора всі мусили стояти. Друг і співкамерник Бориса, нацгвардієць Іван Мікула, згадує: побиття палицями й електрошокерами було звичною справою.

«Через те, що я був поранений, мені хоч дали зеленку. Я її ховав під подушкою, а тампончики — за батареєю, щоб не було видно. Знав, що Борю приведуть із допиту всього в крові. Це була стандартна ситуація раз на тиждень. У нього на голові не було живого місця», — ділиться Іван.

У декого поранення просто гнили, допомогу ніхто не надавав. Знаєте, що комусь відповіли в медпункті на залиту кров'ю травму голови? Залили клеєм ПВА — сказали: «заросте».

Іван Мікула, нацгвардієць і захисник Маріуполя

Твоя підтримка допомагає нам не зупинятися

Підтримати

«4:2»

В ув'язненні вкотре підтримували все ті самі уява й почуття гумору.

«Ми з Іваном подумки ходили в торговельні центри, купували машини, відкривали бізнеси, купували будинки в селі та заводили курчат.

Вираховували, за скільки можна продати десяток яєць і скільки коштує прогодувати курку місяць. Думали, чи це вигідно, а якщо вигідно — скільки потрібно курок? Коли ми нарахували 1000 курок, то зрозуміли, що не витримаємо», — сміючись розповідає Борис.

Усміхається він нині, а понад рік тому, знесилений у катівнях в'язниці, звернувся до Бога: *«Господи, я вже не можу, дай мені якусь надію чи знак — коли це закінчиться?»*. І йому наснився сон.

«Я був на футболі в Харкові. Не знаю як, але уві сні я знав, що це Харків. Коли хтось забив гол, я побачив електронне табло: на ньому був рахунок — 4:2.

Не розумів, що це за 4:2? 2024 рік?! А чому футбол? Може, на чемпіонат світу нас обмінюють? І ми всією камерою згадували, коли ж той чемпіонат».

Лиш за кілька тижнів після повернення його друг Іван згадає цей сон, а він отетеріє. Бо ж довгоочікуваний обмін відбувся 4 лютого — от і «4:2».

Борис Колесников (третій праворуч) у день обміну, 4 лютого 2023 року
Національна поліція

Щоправда, Івана Мікулу обміняли трохи пізніше — 16-го. Після полону їх було не впізнати: дужі чоловіки втратили понад 20 кілограмів. Борис схуднув майже на третину: на свій зріст 182 см, маючи вагу 90 кг, він повернувся з вагою 65 кг.

На наслідки для здоров'я, яких є чимало, Борис махає рукою: *«Усе добре. Рідна земля лікує»*.

Квіти для мам

Іншим разом в тюрмі Борисові наснилося, що він вийшов з полону, купив собі чорного лабрадора і назвав його Пряник.

«Я вийшов з полону, і зараз у мене є чорний лабрадор, якого звали Пряник. Ось днями йому виповнилося 9 місяців».

Нині чоловік намагається втілювати все, що планував у російському засланні, коли мрією було бодай приготувати їжу. Купив гриль, мультиварку, вперше в житті спробував устриці. Крок за кроком чоловік закриває позиції зі списку омріяних в полоні речей.

Щонеділі, якщо є змога, намагається зайти до церкви. Храм обрав символічний — святих Бориса і Гліба. Хоч до полону вірянником Колесников не був.

«У полоні ти в щось неодмінно віриш. По-іншому неможливо. Якось моєму знайомому дружина написала листа, в якому була молитва. Я питаю: “Федя, що ти робиш?”. А він каже: “Молюся перед сном”. От і я чомусь вирішив робити так само. Уперше в житті я вивчив 8 рядків “Отче наш” — і справді стало легше на душі».

Борис і його мама нині живуть і працюють у Львові. Маму вдалося вивезти з окупації, ще коли син був в Оленівці. Дивом він знайшов у полоні телефон і додзвонився до волонтерів. За кілька днів отримав СМС: *«Дзвони мамі, вона на підконтрольній території»*. 9 серпня, на її день народження, він навіть зміг замовити їй квіти з в'язниці. І продиктував записку: *«Мамо, з днем народження. Я не поруч, але скоро повернусь»*.

Наступного разу він подзвонив мамі вже в день обміну.

Мама Бориса Марина Колесникова у свій день народження з квітами від сина, який був у полоні, серпень 2022 року

надано hromadske

Наостанок він просить не забувати про військовополонених. Зокрема, «азовців», яких

обмінюють найважче. Каже: для них там не тюрма, а концтабір.

Боріться за них так, як ми боролися за вас. Тому що ми — це єдиний їхній голос. Там їм не допоможе ніхто — ні ООН, ні Червоний Хрест. Їхній голос — це ми.

Борис Колесников, поліціант і захисник Маріуполя

Читайте також

«Мене не бачили ні наші, ні русня». Історія бійця, який самотужки воював 46 днів у ворожому тилу

«Мені кажуть, що я нічого не зміню». Як експрокурор справ Майдану Горбатюк бореться з бюрократією в армії

Більше про:

поліція

полон

Маріуполь

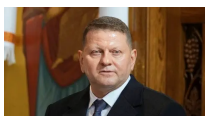
військовополонені

російсько-українська війна

«Азовсталь»

Поділитися:

Новини інших ЗМІ

Залужний зробив заяву про свою участь у

У Чехії вбили ветерана ЗСУ

Трамп звільнив Ілона Маска з Білого дому — Politico

Трамп запитав у президента Фінляндії, чи можна